

## הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 134) (מועד החלטה בדבר הטלת ארנונה כללית בשנת בחירות), התשע"ד-2013

תיקון סעיף 276 1. בפקודת העיריות<sup>1</sup> (להלן – הפקודה), בסעיף 276, האמור בו יסומן "א)" ואחריו יבוא:

### דברי הסבר

בחירות ב־191 עיריות ומועצות מקומיות, ובחירות חוזרות התקיימו ב־38 רשויות מקומיות ביום ב' בכסלו התשע"ד (5 בנובמבר 2013).

בהתאם להוראות סעיף 3 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994, הבחירות הכלליות הקרובות ב־24 מועצות אזוריות צפויות להתקיים ביום ב"א בטבת התשע"ד (24 בדצמבר 2013), ובכל שיידרשו בחירות חוזרות הן ייערכו ביום ו' בשבט התשע"ד (7 בינואר 2014). בהתאם לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות) (תיקון מס' 8), התשע"ב-2012 (ס"ח התשע"ב, 166), נקבע כי מועד הבחירות לכלל המועצות האזוריות, מן הבחירות הבאות ואילך, יהיה כל חמש שנים ביום ג' השלישי לחודש טבת ואולם אם הייתה השנה הרביעית שלאחר הבחירות האחרונות שנה מעוברת – ביום ג' הראשון לאותו חודש.

סעיף 24 לפקודת העיריות, סעיף 11 לצו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950, וסעיף 27 לצו המועצות המקומיות (ב), התשי"ג-1953, קובעים כי חברי המועצה יתחילו לכהן לאחר 21 ימים ממועד הבחירות הראשונות או החוזרות וכי ישיבת המועצה הראשונה תתקיים בתוך 14 ימים מיום תחילת כהונת חברי המועצה.

סעיף 22 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, קובע כי תחילת כהונת המועצה תהיה ביום השביעי שלאחר יום פרסום ההודעה בדבר תוצאות הבחירות. סעיף 35 לצו האמור קובע כי ישיבת המועצה הראשונה תתקיים בתוך 14 ימים מיום תחילת הכהונה.

מכל האמור עולה כי חברי המועצה נכנסים לכהונתם זמן קצר לפני המועד האחרון שנקבע בחוק לקבלת החלטה בדבר הטלת ארנונה כללית. נוסף ונציין כי מבחינה מעשית אין ביכולתה של המועצה לקבל מיד עם כניסתה לכהונה את ההחלטות הנדרשות לצורך הטלת הארנונה. זאת בין השאר על רקע הצורך של המועצה להקדים ולקבל החלטה בדבר הרכבי הוועדות, לרבות ועדת הכספים הדנה כאמור בצו הארנונה בטרם העברתו לקבלת החלטה במועצה.

במצב דברים זה שבו הבחירות למרבית הרשויות המקומיות מתקיימות בשלהי שנת הכספים, ובהתאם להנחיות בדבר האיפוק הנדרש בהפעלת סמכויות בתקופת הבחירות, אין זה ראוי כי מועצת הרשות המקומית היוצאת תקבל החלטה בדבר הטלת ארנונה לשנת הכספים הבאה. מנגד, ובהתאם למועדים הקבועים בהוראות הדין לגבי הליך הבחירות ומועד כינוס ישיבת המועצה הראשונה כאמור לעיל, יתקשו המועצות הנכנסות לקבל החלטה בדבר הטלת ארנונה במסגרת סד הזמנים הקיים.

סעיף 276 לפקודת העיריות, וסעיפים 156 לצו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950, 140 לצו המועצות המקומיות (ב), התשי"ג-1953, ו-68א לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, קובעים כי החלטת מועצה בדבר הטלת ארנונה כללית תתקבל לא יאוחר מיום 1 בדצמבר שלפני שנת הכספים שלגביה מוטלת הארנונה.

פרט 14 לתוספת השנייה של פקודת העיריות קובע כי הזמנות לישיבת מועצה שידונו בה בנושא ארנונה, יימסרו לחברי המועצה 10 ימים לפחות לפני מועד הישיבה. הדברים נהוגים אף במועצות מקומיות על אף שהסדר זה לא נקבע לגביהן במפורש. כמו כן צו הארנונה נדרן בוועדת הכספים של העירייה בטרם העברתו לקבלת החלטה במועצה כאמור לעיל.

סעיף 10 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992 קובע כי אם המועצה לא הטילה ארנונה לשנת כספים מסוימת במועד, תשולם הארנונה באותה שנת כספים בסכומים ובמועדים אשר נקבעו בשנה הקודמת בתוספת שיעור העדכון הקבוע בחוק.

כמו כן, סעיף 277 לפקודת העיריות וסעיף 157 לצו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950 קובעים כי על המועצה לפרסם הודעה בדבר שיעורי הארנונה שהחליטה עליהם ומועדי תשלומה, לא יאוחר מיום 15 בדצמבר שלפני שנת הכספים שלגביה מוטלת הארנונה.

בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות יקיימו כל חמש שנים ביום ג' השלישי לחודש חשוון (ואם הייתה השנה הרביעית שלאחר הבחירות האחרונות שנה מעוברת – ביום ג' הראשון לאותו חודש). מועד זה חל בשלושת החודשים האחרונים של שנת הכספים. סעיף 3 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות, סגניו וכהונתם), התשל"ה-1975 (להלן – חוק בחירת ראש הרשות), קובע כי כל אימת שיתקיימו בחירות למועצה יתקיימו גם בחירות לראש הרשות והן יתקיימו באותו יום. סעיף 9(ב) לחוק בחירת ראש הרשות קובע כי במקרה שבו לא קיבל אף מועמד 40% מהקולות או ששני מועמדים קיבלו מספר קולות שווה הגבוה מ־40%, יתקיימו בחירות חוזרות לראש הרשות כעבור 14 ימים מיום הבחירות (להלן – בחירות חוזרות). בהתאם לכך, השנה, ביום י"ח בחשוון התשע"ד (22 באוקטובר 2013) התקיימו

<sup>1</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשע"ג, עמ' 204.

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), התקיימו בחירות למועצה בתקופה שמיום 1 באוקטובר עד יום 31 בדצמבר שלפני שנת הכספים שלגביה מוטלת הארנונה, תתקבל החלטת המועצה בדבר הטלת ארנונה כללית לא יאוחר משלושה חודשים מיום תחילת הכהונה של חברי המועצה כאמור בסעיף 24(א); תחילת תוקפה של החלטה בדבר הטלת ארנונה כללית שהתקבלה כאמור, תהיה ביום 1 בינואר של שנת הכספים שלגביה התקבלה."

2. בסעיף 277 לפקודה, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:  
 תיקון סעיף 277
- "(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), התקבלה החלטה כאמור בסעיף 276(ב), תפרסם המועצה את ההודעה בדבר שיעורי הארנונה שהחליטה עליהם ומועדי תשלומה, עד 15 ימים לאחר קבלת ההחלטה האמורה."
3. בפקודת המועצות המקומיות<sup>2</sup>, בסעיף 34א(א), במקום "249ב" יבוא "276, 277(א) תיקון פקודת המועצות המקומיות למעט לעניין מועצה מקומית בשנת הכספים שבה הוקמה, 277(ב)".

### ד ב ר י ה ס ב ר

**סעיף 2** בהתאמה לתיקון המוצע בסעיף 1 להצעת החוק, מוצע במסגרת סעיף 277(ב) לפקודת העיריות להאריך את המועדים לפרסום שיעורי הארנונה ומועדי תשלומה בהתאם למועד שבו התקבלה ההחלטה על הטלת הארנונה, כך שמועד הפרסום כאמור יהיה עד 15 ימים לאחר קבלת ההחלטה על הטלת הארנונה.

**סעיף 3** מוצע להחיל את ההסדר שבסעיפים 1 ו-2 להצעת החוק גם על מועצות מקומיות, באמצעות תיקון סעיף 34א לפקודת המועצות המקומיות. יצוין כי במועצות אזוריות אין כיום חובה לפרסם הודעה בדבר שיעורי הארנונה ומועדי תשלומה, ותיקון זה מציע להשוות את הדין הנוהג בכלל העיריות והמועצות מקומיות ולהחיל את חובת הפרסום האמורה גם על מועצות אזוריות. כמו כן מוצע לקבוע כי סעיף 277(א) לפקודת העיריות לא יוחל על מועצה מקומית בשנת הקמתה, מאחר שבמקרה כזה הפרסום בדבר שיעורי הארנונה ומועדי תשלומה נעשה מיד לאחר החלטת המועצה על הטלת הארנונה כאמור בסעיף 157 לצו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950.

מטרת החוק המוצע לאפשר לרשויות המקומיות, בשנת כספים שבה מתקיימות בחירות לרשויות המקומיות, לקבל החלטה בדבר הטלת ארנונה ולפרסם את שיעוריה ומועד תשלומה במועד מאוחר יותר מיום 1 בדצמבר שלפני שנת הכספים שלגביה מוטלת הארנונה.

יצוין כי הסדר דומה נקבע לעניין המועד לאישור תקציב הרשות המקומית, בסעיף 206(ב1) לפקודת העיריות, שהוחל גם על מועצות מקומיות, ולפיו מועצה שלא אישרה את התקציב במועד והתקיימו בחירות באותה רשות, תוכל לאשר את התקציב עד שישה חודשים לאחר מועד אישור תקציב המדינה, ולא בתוך שלושה חודשים כפי שהדין קובע בשנה רגילה.

**סעיף 1** מוצע לקבוע בסעיף 276(ב) לפקודת העיריות כי בשנת כספים שבה נערכות בחירות לרשויות המקומיות, יוארך המועד האחרון לקבלת החלטת מועצה בדבר הטלת ארנונה עד שלושה חודשים מיום תחילת הכהונה של חברי המועצה שנבחרו בבחירות האמורות, כדי לאפשר עמידה בלוחות הזמנים הנדרשים כאמור לעיל בחלק הכללי של דברי ההסבר.

<sup>2</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256; ס"ח התשע"ג, עמ' 204.